Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi • Haziran 2026, 64: 303-320• ISSN: 2147-5202
DOI: 10.15285/maruaebd.1740159

ARAŞTIRMA MAKALESİ / RESEARCH ARTICLE

Okul Öncesi Eğitimde Öğretmen Görüşlerine Göre Aile Katılım Etkinliklerinin İncelenmesi

An Examination of Family Involvement Activities in Preschool Education According to Teachers' Opinions

Sema ÖNGÖREN ÖZCAN*

Öz

Aile katılımı, ebeveynlerin çocukların öğrenme süreçlerinde okulda ve evde çeşitli faaliyetlerle yer alması olarak tanımlanabilir. Bu araştırma, okul öncesi eğitimde aile katılım etkinliklerini incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel bir çalışma olan bu araştırma, bütüncül tekli durum deseni ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 24 okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırma verileri görüşme yöntemiyle toplanmış ve görüşmede yarı yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmış ve verilerin analizi sonucunda okul, sınıf ve ev temelli etkinlik temalarına ilişkin bulgular elde edilmiştir. Araştırma sonucunda okul öncesi eğitimde aile katılımına yönelik okul, sınıf ve ev temelli çeşitli etkinliklerin yapıldığı ortaya çıkmıştır. Okul temelli etkinliklerin, belirli gün ve haftalarda yapılan etkinliklere velileri davet etme, okul pikniği, şenlik, gezilerde velilerden destek alma, veli toplantısı ve seminerler düzenleme olduğu belirlenmiştir. Sınıf temelli etkinliklerin Türkçe, materyal tasarımı yapma, mutfak çalışmaları, fen ve oyun etkinlikleri, meslek tanıtımı ve haftanın çocuğu etkinlikleri olduğu ortaya çıkmıştır. Ev temelli etkinliklerin ise çeşitli ev ödevleri, materyal tasarlama, ev ziyareti, velileri bilgilendirme ve

* Doç. Dr., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, ongorensema@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6034-1400.

Atıf için: Öngören Özcan, S. (2026). Okul öncesi eğitimde öğretmen görüşlerine göre aile katılım etkinliklerinin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 64*(64), 303-320. https://doi.org/10.15285/maruaebd.1740159

Makale Gönderim Tarihi: 11.07.2025 **Yayına Kabul Tarihi:** 28.04.2026

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

kitap okuma etkinliği olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada aile katılım etkinlikleri ile ilgili aileleri bilgilendirmenin yanında planlama ve uygulama ile ilgili ailelere daha fazla destek sağlanmasına yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: aile, aile katılımı, çocuk, okul öncesi eğitim

Abstract

Family involvement can be defined as the involvement of parents in children's learning processes through various activities at school and at home. This study aims to examine family involvement activities in preschool education. This study, which is a qualitative study, was conducted with a comprehensive single case study design. The study group of the research consisted of 24 preschool teachers working in preschool education institutions. The study group was determined by typical case sampling method, one of the purposeful sampling methods. Study data were collected by interview method and a semi-structured interview form was used in the interview. Content analysis was used to analyze the data obtained and as a result of the analysis of the data, findings related to the themes of school, classroom and home-based activities were obtained. As a result of the research, it was determined that various school, classroom and home-based activities were carried out for family involvement in preschool education. School-based activities included inviting parents to activities on specific days and weeks, inviting parents to school picnics, festivals and field trips, and organizing parent-teacher conferences and seminars. Classroom-based activities included Turkish, material design, kitchen activities, science and play activities, introduction of professions and child of the week activities. Home-based activities included homework assignments, designing materials, home visits, informing parents and reading books. In addition to informing families about family involvement activities, suggestions were made to provide more support to families regarding planning and implementation.

Keywords: child, family, family involvement, preschool education

GİRİŞ

Çocuğun eğitiminde ebeveynin eğitimci rolü anne babalar için büyük bir sorumluluk ve mutluluk kaynağıdır. Bir çocuğun büyüme sürecinde ilk öğretmenler ebeveynlerdir ve çocuğun eğitim hayatı boyunca aileler kritik bir öneme sahiptir. Bu önem aile katılımının çocuğun eğitimine olumlu etkilerinin bir sonucudur. Akademik ve sosyal yaşamda başarı ile çocukların iyi oluşunu etkileyen ve aile-okul iş birliği ile sağlanan aile katılımı iyi uygulamalarla desteklendiğinde okul öncesi eğitimden itibaren istenilen sonuçlar elde edilebilir (Barger vd., 2019; Barnett vd., 2020; Kiraz ve Aytaç, 2020; Menheere ve Hooge, 2010).

Okul öncesi eğitim çocuğun okul ile tanıştığı, bilişsel, sosyal, duygusal ve dil gelişimde hızlı değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Okul öncesi dönemde çocuğun gelişimini destekleyen programlara ebeveynlerin dâhil edilmesi çocukların öğrenimini artırıcı bir etki yaratmaktadır. Ekolojik sistemler kuramına göre çocukların davranışları mikrodan makroya içinde bulundukları çevre ile olan etkileşimleri yoluyla şekillenir. Çocuğun gelişim ve öğrenme sürecinde etkili olan bu çevre aileden başlayarak okul ve toplumla olan ilişkileri de içine alacak şekilde genişler (Bronfenbrenner, 1974; Bronfenbrenner ve Morris, 2006). Bu süreçte aile ve okul arasında sağlanan iş birliği ve ailenin eğitime katılımı çocukların öğrenme sürecini desteklemeye yardımcı olur. Aile

katılımı, ebeveynlerin çocukların öğrenme süreçlerinde okulda ve evde çeşitli faaliyetlerle yer alması ve çocuğun okuldaki öğrenme sürecine ebeveyn kaynaklarının tahsisi olarak tanımlanabilir (Grolnick ve Slowiaczek, 1994; Hoover-Dempsey ve Sandler, 1997). Aile katılımı okulda gönüllü olmak, öğretmenler ve diğer okul personeliyle iletişim kurmak, okul etkinliklerine, veli-öğretmen toplantılarına ve konferanslarına katılmak, evde akademik faaliyetlere yardımcı olmak gibi çeşitli etkinlikleri kapsar (Hill ve Taylor, 2004).

Ebeveynlerin eğitime katılımına ilişkin literatür incelendiğinde aile katılımının farklı şekillerde gerçekleştiği ve ailelerin rolüne yapılan vurgunun öne çıktığı görülmektedir. Greenwood ve Hickman (1991) izleyici ebeveyn, gönüllü ebeveyn, yardımcı profesyonel ebeveyn, kendi çocuğunun öğretmeni ebeveyn, öğrenen ebeveyn ve karar verici ebeveyn rollerine vurgu yaparken, Epstein (2010) ise aile ve okul arasında altı farklı işbirlikçi ilişkiden bahsetmektedir. Ebeveynlerin çocukları için destekleyici bir ev ortamı yaratmalarına yardımcı olma, ebeveynleri eğitim faaliyetleri ve çocuklarının gelişimi hakkında bilgilendirme, ebeveynlerin eğitim faaliyetlerine katkı vermesini sağlama, ebeveynlere çocuklarının öğrenmesini desteklemek için verilen faaliyetler, ebeveynleri eğitim kurumunun karar alma sürecine dâhil etme ve eğitim programları için topluluk kaynaklarının bütünleştirilmesi olarak ifade edilmektedir. Hindman ve arkadaşları (2012), aile katılımını üç boyutlu olarak değerlendirmişlerdir. Birincisi ailelerin evde hikâye okuma ya da çocukların ödevlerine yardım etme gibi akademik desteğini içeren ev tabanlı katılımdır. İkincisi çocuklara mesleklerini tanıtmak ve gezilere katılmak gibi eğitim programlarının parçası olan etkinliklere katılımı içeren okul tabanlı katılımı kapsar. Üçüncüsü kütüphaneleri, müzeleri ve hayvanat bahçelerini ziyaret etmek, spor etkinliklerine katılmak gibi uygulamaları içeren toplum tabanlı katılımdır. Genel olarak değerlendirildiğinde okul ve sınıf temelli katılım okulda gönüllü olmak, okul ve sınıf etkinliklerine katılmak, konuk konuşmacı olarak sınıfla uzmanlık paylaşmak ve okulda karar alma sürecine katılmak gibi faaliyetlere odaklanırken, ev tabanlı katılım çocuğun gelişimini izlemek, çocukların ödevlerine yardım etmek, okul performansını artırmak için zenginleştirme etkinlikleri sağlamak ve öğretmenle görüşmek gibi okuldaki öğrenmeleriyle ilgili etkinlikleri içerir (Hoover-Dempsey ve Sandler, 1997; LaRocque vd., 2011).

Ülkemizde okul öncesi eğitimde aile katılım etkinlikleri Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından hazırlanan okul öncesi eğitim programında belirlenen şekliyle uygulanmaktadır. MEB 2013 okul öncesi eğitim programında aile eğitiminin önemine vurgu yapılmış ve "MEB Okul Öncesi Eğitim Programı ile Bütünleştirilmiş Aile Destek Eğitim Rehberi (OBADER)" ve "Aile Destek Eğitim Rehberi (EBADER)" hazırlanmıştır. Aile katılım çalışmalarına ilişkin detaylı bilgilerin verildiği bu kitaplarda öğretmenlerin yapacakları uygulamalarla ilgili bilgilendirmelere geniş bir şekilde yer verilmiştir. Aile ve toplum katılımının vurgulandığı MEB 2024 okul öncesi eğitim programında ev ve okul arasında iş birliği sağlanmasına hizmet edecek "Aile Eğitimi Rehberi" hazırlanmıştır. Aile ve okulun çocuğun eğitim sürecinde ortak olarak görüldüğü bu programda aile katılımı ile ailenin bilgilendirilmesi ve becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. MEB 2024 okul öncesi eğitim programında okul öncesi eğitimde aile katılımı kapsamında, aile iletişim etkinlikleri, aile eğitim etkinlikleri, ailelerin sınıf içi ve sınıf dışı eğitim etkinliklerine katılımı, ev ziyaretleri ve bireysel görüşmelerin yapılacağı belirtilmiştir. Çocuğun gelişim ve öğrenme sürecinde aile katılım etkinliklerinin değeri yaygın

olarak kabul edilmekle birlikte ailenin eğitim sürecine katılımını sağlamak ve okul aile arasında iş birliği geliştirmek öğretmenlerin sorumluluğundadır. Öğretmenler çocukların gelişim ve eğitim sürecinde aileleri ortak olarak gördüklerinde çocuklar için daha iyi uygulama fırsatları yaratmak için aile ile birlikte çalışabilirler. Eğitim sürecine aile katılımı sağlandığında okul iklimi iyileştirilebilir, aile desteği ile ebeveynlerin becerileri artırılabilir ve aileler öğretmenlerin çalışmalarına yardımcı olabilirler (Epstein, 1995). Literatürde okul öncesi dönemde aile katılımının olumlu etkilerini vurgulayan çalışmalar olmakla birlikte (Lin vd., 2024; Ma vd., 2016; Mas vd., 2022; Premo vd., 2023; Vural ve Kocabaş, 2016), çocuğu eğitim kurumundaki güne hazırlamak, okulda ve sınıfta düzenlenen etkinliklere katılmak gibi ev, okul ve sınıf tabanlı aile katılım etkinliklerinin nasıl gerçekleştiğine dair derinlemesine betimleme ve analiz yapan güncel araştırmalara daha fazla ihtiyaç vardır. Bu araştırmada öğretmenlerin görüşlerinden yola çıkılarak MEB 2024 okul öncesi eğitim programlarında teorik olarak var olan aile katılımı uygulamaları ile sahada gerçekleşen uygulamalar arasındaki benzerlik ve farklılıkların somut verilerle ortaya konulması amaçlanmıştır. Mevcut çalışmalarda (Gül ve Gül, 2022; Kaçan vd., 2021; Kozu ve Elaldı, 2024; Varol vd., 2023) aile katılımının çoğunlukla nicel ölçeklerle (tutum, anne-baba memnuniyeti, aile katılım stratejileri) değerlendirilirken, bu araştırmada nitel derinlemesine görüşmelerle okul, sınıf ve ev temelli uygulamaların nasıl gerçekleştiği ortaya konulmuştur. Okul öncesi eğitimde aile katılımında etkili uygulamaların ortaya konulması okul öncesi eğitim programlarının değerlendirilmesi açısından önem taşımaktadır. Ayrıca bu etkinlikler gelecekte uygulanacak aile katılım programlarının geliştirilmesi ve değerlendirilmesinde de girdi olarak kullanılabilir. Araştırmanın amacı okul öncesi eğitimde aile katılımını sağlamak için gerçekleştirilen etkinlikleri incelemektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen görüşlerine göre aile katılımına yönelik okul temelli etkinlikler nelerdir?
2. Öğretmen görüşlerine göre aile katılımına yönelik sınıf temelli etkinlikler nelerdir?
3. Öğretmen görüşlerine göre aile katılımına yönelik ev temelli etkinlikler nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen aile katılım etkinliklerinin incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden bütüncül tekli durum deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, gerçek yaşam olayları, küçük grup davranışları, organizasyon ve yönetim süreçlerinin araştırılmasına olanak veren, nasıl ve niçin sorularının yanıtlarını bulmak için gerçekleştirilen araştırma yöntemidir (Yin, 2009). Bütüncül tekli durum deseni tek analiz biriminin kendine özgü durumlarının incelendiği araştırma desenidir (Yin, 1984). Tek bir olgunun kendine özgü durumlarının zengin betimlemesine imkân veren bütüncül tekli durum deseni bu araştırmada okul öncesi eğitimde aile katılım etkinliklerinin nasıl gerçekleştiğini detaylı betimlemelerle incelemek için kullanılmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde aile katılım etkinlikleri durumunun bütüncül şekilde anlaşılması, okul, sınıf ve ev temelli etkinliklerin derinlemesine incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan 24 okul öncesi öğretmeni yer almıştır. Araştırmada yer alacak katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme, temel özellikler yönünden benzerlik gösteren ve evreni temsil eden tipik durumlar hakkında bilgi toplanmasını sağlar (Marshall ve Rossman, 2014). Bu araştırmanın katılımcıları üç il merkezinde yer alan ve temel özellikler açısından benzerlik gösteren öğretmenler arasından seçilmiştir. Araştırmada MEB'e bağlı bağımsız anaokulları ve ilkokul bünyesindeki anasınıflarında çalışan, en az bir tam eğitim-öğretim yılı deneyimi olan ve aktif olarak aile katılım etkinlikleri uygulayan öğretmenler yer almıştır. Türkiye'deki devlet okullarının genel profilini yansıtmak amacıyla ailelerin aylık hane geliri esas alınarak orta ve alt sosyoekonomik düzeye karşılık gelen profilde yer alan ailelerin çocuklarının devam ettiği okullar tercih edilmiştir. Ailelerin sosyo-ekonomik durumunun belirlenmesinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından açıklanan net asgari ücret esas alınmıştır (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2026). Çalışma grubunda yer alan katılımcılara ilişkin demografik değişkenler yaş, cinsiyet, mesleki kıdem, çalışılan kurum türü, sınıftaki öğrenci sayısı ve ailelerin sosyoekonomik düzeyi olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların çoğunluğunun (n=14) 21-30, 5 katılımcının 31-40 ve 5 katılımcının da 41-50 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Araştırmada 1 erkek katılımcı ve 23 kadın katılımcı yer almıştır. Katılımcıların büyük oranda (n=16) 1-5 yıl, 2 katılımcının 11-15, 4 katılımcının 16-20 ve 2 katılımcının 21-25 yıl mesleki deneyime sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Katılımcının yarısının (n=12) bağımsız anaokulunda diğer yarısının ise anasınıfında çalıştığı belirlenmiştir. Araştırmada yer alan 8 katılımcının sınıfındaki öğrenci sayısı 10-15, 7 katılımcının 16-20 ve 9 katılımcının 21-26 olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışılan okuldaki ailelerin sosyoekonomik düzeyinin, çoğunlukla orta (n=20) ve alt (n=4) düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın amacı doğrultusunda araştırma verilerinin toplanmasında görüşme yöntemi kullanılmıştır. Görüşme, araştırma problemi ile ilgili soruların ayrıntılı bir şekilde ele alındığı, kişilerin bakış açısını anlamaya yarayan bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Görüşmede okul öncesi eğitimde aile katılımını desteklemek için gerçekleştirilen etkinlikleri belirlemek için açık uçlu sorulardan oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu katılımcılara yöneltilen temel sorular ve sonda sorularla olay ya da durumun tüm boyutları hakkında bilgi edinmeyi sağlar (Robson, 2011). Görüşme formunda araştırma sorularını kapsayan okul, sınıf ve ev temelli aile katılım etkinlikleri ile ilgili sorular yer almıştır. Araştırma problemi doğrultusunda ilgili literatür dikkate alınarak hazırlanan görüşme sorularının geçerlik ve güvenirliği için üç uzman görüşüne başvurulmuş ve görüşme öncesi pilot görüşmeler yapılmıştır. Gelen dönütler doğrultusunda görüşme formu düzenlenerek araştırmada kullanılmıştır. Görüşme öncesi okul yönetimine bilgi verilmiş ve öğretmenlerden randevu alınarak görüşme gün ve saati kesinleştirilmiştir. Katılımcılara görüşme öncesinde araştırmanın amacı ile ilgili bilgi verilmiş ve her bir öğretmen ile bireysel olarak gerçekleştirilen görüşmeler ortalama 30-40 dakika sürmüştür. Araştırmada 18 katılımcıdan sonra yeni tema ve kodlar ortaya çıkmamış, benzer uygulamaların

tekrarlandığı belirlenmiştir. Bu aşamada altı öğretmenle daha görüşme yapılmış, bu öğretmenlerle yapılan görüşmelerle veri doygunluğuna ulaşılması amaçlanmış ve veri doygunluğu teyit edilmiştir. 24 öğretmenle yapılan görüşmeler analiz sürecine dâhil edilmiştir. Görüşmede elde edilen veriler kayıt altına alınarak arşivlenmiştir. Bu araştırma için Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan etik kurul onayı alınmıştır (30/07/2024-2024.08.192).

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde birbirine benzeyen veriler belirli temalar çerçevesinde bir araya getirilerek düzenlenir ve yorumlanır (Fraenkel vd., 1993). Araştırmada verilerin analizi iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada veriler düzenlenerek dökümleri yapılmış ve iki araştırmacı tarafından tekrar tekrar okunarak veriler anlamlandırılmaya çalışılmıştır. İkinci aşamada ortaya çıkan kavramlar ve kodlar kategorize edilmiş ve üç tema altında toplanmıştır. Okul, sınıf ve ev temelli etkinlik sınıflandırması duyarlı kavramlar olarak başlangıç çerçevesini oluşturmuş, kodlar veriden tümevarımsal olarak çıkarılmıştır. Yapılan açık kodlama ile kodlar kategorileştirilmiş okul, sınıf ve ev temelli etkinlik temaları altında düzenlenmiştir. Temalar ve kodlar ham verilerle tekrar karşılaştırılarak doğrulama yapılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen veriler ortaya çıkan temalarla ilişkilendirilerek kodları temsil eden katılımcı görüşleri ile birlikte tablolar halinde sunulmuştur.

Verilerin Geçerlik-Güvenirlik Çalışmaları

Durum çalışmalarında geçerlik ve güvenirliğin sağlanması için **üçgenleme**, uzman görüşü, üye kontrolü ve veri toplama sürecine uygun yeterli katılım ile iç geçerlilik sağlanır. Dış geçerlilik için de detaylı betimleme ve teyit edilebilirlik kullanılır (Tisdell vd., 2025). Araştırmada iç geçerliğin sağlanması için araştırmacı çeşitlemesine gidilmiş, araştırma soruları ve kodlarla ilgili olarak uzman görüşü alınmış ve veriler katılımcılar tarafından kontrol edilmiştir. Araştırmacı görüşme sürecinde yansız olarak yer almış ve veriler doyuma ulaşana kadar veri toplama süreci devam etmiştir. Araştırma süreci detaylı bir şekilde açıklanarak zengin ve yoğun tanımlama yapılmış, araştırmacılar arasında teyit edilebilirliğe bakılarak dış geçerlilik sağlanmıştır. Araştırmacılar arasındaki güvenirlilik ve kodlamalar arası kararlılığın belirlenmesinde Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen "Görüş birliği / (Görüş birliği + Görüş ayrılığı) x 100" formülü kullanılmıştır. İki araştırmacı görüşme metni üzerinde bağımsız kodlama yapmış, farklılıklar üzerine tartışılmış ve kod tanımları netleştirilmiştir. İkinci tur kodlama sonrası araştırmacılar arasındaki tutarlılık % 88 olarak hesaplanmıştır. Kodlayıcılar arası kodlama tutarlılığı %80 ve üzeri güvenilir olarak kabul edilmektedir (Miles ve Huberman, 1994).

BULGULAR

Bu bölümde okul öncesi eğitimde aile katılımını desteklemek için gerçekleştirilen etkinliklere ilişkin bulgular araştırma soruları doğrultusunda okul temelli etkinlikler, sınıf temelli etkinlikler ve ev temelli etkinlikler başlıklarında ayrı ayrı verilmiştir. Araştırmanın bulguları tablo ile sunulmuş ve doğrudan alıntılarla açıklanmıştır.

Okul Temelli Etkinlikler

Araştırmanın birinci bulgusunu okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen okul temelli aile katılım etkinlikleri oluşturmaktadır. Tablo 1.'de okul temelli etkinliklere ait kodlar ve katılımcı görüşleri verilmiştir.

Tablo 1.
Okul Temelli Etkinlikler

Tema	Kodlar	Katılımcı Görüşleri
Okul Temelli Etkinlikler	Belirli Gün ve Haftalar (n=13)	Belirli günler ve haftalar etkinliklerinin yöresel kısımlarında velilerin etkinliklere katılımına fırsat tanındı. Çocuklarıyla ortak bir ürün ya da etkinlik çıkarmalarına destek olup katılımları teşvik edildi (K.1).
	Okul Pikniği (n=7)	Piknik ve gezi etkinlikleri yapılmaktadır. Aileler okula davet edilir. Veliler hazırladıkları yiyeceklerle okula gelirler. Beraber kahvaltı yapılır ya da yemek yenilir ve eğlenceli etkinlikler gerçekleştirilir (K.4).
	Şenlik (n=5)	Okul bahçesinde şenlikler düzenliyoruz. Velileri en az bir kere okula davet edip çocuklarla etkinliklere katılmalarını sağlıyoruz (K.19).
	Gezi (n=4)	Okul dışı gezi gözlem faaliyetlerine velilerin katılımı sağlandı. Onların da desteğiyle gezilerde çocukların eğlenerek öğrenmesi desteklendi (K.14).
	Veli Toplantısı (n=3)	Aile ile veli toplantıları ile bir araya geliniyor. Bir problem yaşandığında rehber öğretmenin de desteğiyle veli okula davet ediliyor ve bir araya gelinerek öğrenci hakkında bilgi alınıyor. Problemin aile desteğiyle çözümü sağlanıyor (K.22)
	Seminer (n=2)	Aileleri okulumuza davet ederek seminerlere katılımını sağlıyoruz. Broşürler hazırlayıp gönderiyoruz, aile bültenleri hazırlayıp bilgilendiriyoruz (K.7).

Tablo 1.'de okul temelli etkinliklere ilişkin bulgular incelendiğinde, törenler ve toplu katılıma dayalı etkinliklerin öne çıktığı tespit edilmiştir. Belirli gün ve haftalarda yapılan etkinliklere, okul pikniği ve şenliklere çoğunlukla velilerin davet edildiği belirlenmiştir. Etkinliklerde ebeveynlerin izleyici konumunda (örneğin gösterileri izleme, çocukların sunumlarını dinleme) aile katılımı sağladığı, bunun yanında okul pikniği, şenlik ve gezi gibi ailelerin öğretmenlerle rahat iletişim kurmasına ve çocuklarıyla birlikte aktif katılım göstermesine olanak sağlayan etkileşimli etkinliklerin de düzenlenmekte olduğu ifade edilmiştir. Seminerler ise en az gerçekleştirilen okul temelli etkinlik olmuştur. Bu bulgular, okul temelli etkinliklerin nicelik olarak yaygın şekilde gerçekleştiğini göstermektedir.

Sınıf Temelli Etkinlikler

Araştırmanın ikinci bulgusunu okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen sınıf temelli aile katılım etkinlikleri oluşturmaktadır. Tablo 2.'de sınıf temelli etkinliklere ait kodlar ve katılımcı görüşleri verilmiştir.

Tablo 2.

Sınıf Temelli Etkinlikler

Tema	Kodlar	Katılımcı Görüşleri
Sınıf Temelli Etkinlikler	Türkçe (n=10)	Çeşitli Türkçe etkinlikleri yapıyoruz. Sınıfta farklı kelimelerin bulunduğu kutularımız var içinden bir kelime seçerek çocuklar ve ailelerle kelimenin çağrıştırdıkları hakkında sohbet ediyoruz. Ayrıca hikâye oluşturma ve hikâye anlatma çalışmaları yapıyoruz. Veliler sınıfta tüm çocuklara hikâye anlatıyor (K.6).
	Materyal Tasarımı (n=8)	Velileri sınıfa davet edip çocuklarla materyal yapmalarını sağlıyorum. Bu anne atölyelerinde bileklik, kolye, örgü gibi farklı tasarımlar yapıyoruz (K.8).
	Mutfak (n=7)	Sınıf içerisinde her hafta bir velimin etkinlik yapmasına dikkat ettim. Bu konuda çekingen davranan velilerimi sürece katmak için yapabilecekleri etkinliklere örnekler verip destek oldum. Örneğin mutfak etkinlikleri, kurabiye, turşu, yoğurt yapma gibi günlük becerilere yönelik etkinlikler yapıldı (K.11).
	Fen (n=6)	Veliler çocukları ile birlikte hazırlandıkları bir deneyi sınıfta yapıyorlar. Örneğin nesli tükenen hayvanlar, ilginç canlılar gibi konularda göster anlat sunumları yapılıyor (K.24).
	Oyun (n=5)	Ayda 1 defa bir oyun planlayarak velileri davet ediyorum. Sınıfta ya da bahçede beraber oyun oynuyoruz. Çocukların ve ailelerin en sevdikleri hareketli oyunlar ve çamur-kil etkinlikleri oluyor (K.12)
	Meslek Tanıtımı (n=4)	Veliler kendi mesleklerini tanıtmaları için sınıfa davet ediliyor. O mesleğin özellikleri, kıyafeti, kullandıkları malzemeler çocuklara anlatılıyor (K.14).
	Haftanın Çocuğu (n=3)	Her hafta bir çocuk haftanın çocuğu oluyor. O hafta ailesi ile birlikte hazırladığı kendini tanıtan bir sunum yapıyor. Aile aynı hafta içerisinde okula gelerek sınıfta bir etkinlik gerçekleştiriyor (K.22).

Tablo 2.'de sınıf temelli etkinliklere ilişkin bulgular incelendiğinde, Türkçe etkinliklerinin en çok gerçekleştirilen sınıf temelli etkinlik olduğu ve ailelerin büyük çoğunluğunun bu etkinliklerde kendilerini yetkin hissettikleri için gönüllü olarak katıldıkları söylenebilir. Buna karşılık, mutfak çalışmaları ve fen etkinlikleri gibi daha fazla materyal ve hazırlık gerektiren etkinliklerin daha az gerçekleştirildiği görülmektedir. Velilerin sınıfta mesleklerini tanıtmaları ve haftanın çocuğu etkinliklerin de sınıf içerisinde en az yer verilen etkinlikler olduğu belirlenmiştir. Sınıf temelli etkinliklerin öğrenme odaklı ve ebeveyn-çocuk etkileşimini destekleyici bir nitelik göstermekte olduğu ortaya çıkmıştır.

Ev Temelli Etkinlikler

Araştırmanın üçüncü bulgusunu okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen ev temelli aile katılım etkinlikleri oluşturmaktadır. Tablo 3.'te ev temelli etkinliklere ait kodlar ve katılımcı görüşleri verilmiştir.

Tablo 3.
Ev Temelli Etkinlikler

Tema	Kodlar	Katılımcı Görüşleri
Ev Temelli Etkinlikler	Ev Ödevi (n=13)	Okulda yapılan çalışmaların evde de devamlılığını sağlamak için evde çocukla birlikte yapılmak üzere küçük görevler veriyorum. Çalışma yaprakları gönderiyorum (K.7).
	Materyal Yapma (n=7)	Velilerden atık malzemeler kullanarak kostüm ve şapka tasarlamalarını istedim. Gelen kostümlerle ve şapkalarla kutlama yaptık. Ayrıca ağır hafif kavramı için evde terazi yapımı, özgün bir müzik aleti tasarlama, sokak hayvanları için kedi köpek evi hazırlama gibi evde atık materyallerden yeni bir şey yapmalarını istiyorum (K.6).
	Ev Ziyareti (n=5)	Gerekli bulduğumuz durumlarda ev ziyareti gerçekleştiriyoruz. Özel eğitim öğrencilerinin evine gitmeye ayrıca özen gösterdik (K.19).
	Bilgilendirme (n=4)	Aileler haber mektupları ve WhatsApp yoluyla bilgilendiriliyor. Çocuklar ödevlendirildiğinde ailesinin desteğiyle yapması isteniyor. Aile okuldaki süreçten haberdar edilerek evde devamlılığın sağlanması isteniyor. Bazı durumlarda WhatsApp anketleri yoluyla ailenin fikri alınıyor. Aileye gönderilen bültenlerle evde çocuklarıyla yapabilecekleri aktiviteler hakkında bilgi veriliyor (K.14).
	Kitap Okuma (n=3)	Her hafta eve kitap göndeririz. Aileler bu kitapları çocuklarına okur ve kitabın arkasında ki soruları çocukların cevaplamasını sağlarlar. Böylece ailecek kitap okuma etkinliği yapmış olmaktadırlar (K.23)

Tablo 3.'te ev temelli etkinliklere ilişkin bulgular incelendiğinde, çoğunlukla evde ailelerin çocukları ile birlikte yapması için çeşitli ödevler verildiği görülmektedir. Aileleri bilgilendirmede öğretmenler tarafından WhatsApp uygulamasının kullanıldığı tespit edilmiştir. Kitap okuma etkinliği yaygın olarak önerilmekle birlikte, en az gerçekleştirilen ev temelli etkinlik olmuştur. Ev temelli etkinliklerin okul-ev arasında iş birliği sağlamada etkili olduğu ancak planlama ve aile desteği/rehberliği açısından geliştirilmeye ihtiyacı olan bir alan olduğu söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen aile katılım etkinliklerini öğretmen görüşleri doğrultusunda incelemeyi amaçlayan bu araştırma da nitel araştırma yöntemlerinden bütüncül tekli durum deseni kullanılmıştır. Araştırma bulguları MEB'e bağlı bağımsız anaokulları ve ilkokul bünyesindeki anasınıflarında görev yapan 24 okul öncesi öğretmeni ile yapılan görüşmelerle sınırlıdır. Araştırmada okul, sınıf ve ev temelli etkinlik temalarına ilişkin bulgular elde edilmiş ve tartışılmıştır.

Araştırmanın birinci sorusu öğretmen görüşlerine göre okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen okul temelli etkinliklerin belirlenmesidir. Okul temelli etkinliklere ilişkin bulgular incelendiğinde, belirli gün ve haftalarda yapılan etkinliklere velileri davet etme, okul pikniği, şenlik ve gezilerde velilerden destek alma olduğu görülmüştür. Çocukların okuldaki öğrenmelerinde okul ve ailenin ortak şekilde hareket etmesine olanak veren aile katılım etkinlikleri ailelerin çocuğun eğitimindeki sorumluluğunu destekler. Yapılan etkinliklerde ailelerin yer alması ebeveynlerin çocukların öğrenmesine katılımında sürekliliği sağlamaya yardımcı olur (Goodall ve Montgomery, 2023).

Araştırmalar okul öncesi öğretmenlerinin özel günlerde aileleri okula davet ettiklerini ve ailelerin yıl sonu etkinliklerine katılım gösterdiğini ortaya koymuştur (Güzelyurt vd., 2019; Özyürek vd., 2018). Okul temelli etkinlikler daha fazla katılımlı uygulamalar olmalarına rağmen, ailelerin bu etkinliklerde izleyici konumunda kalması yüzeysel etkileşime neden olabilir. Büyük grupla yapılan etkinliklerin etkileşimli daha küçük gruplara dönüştürülmesi, çeşitli atölyeler yapılması etkinliklerde farklılığa gidilmesini sağlayabilir. Okul öncesi eğitimde okul temelli diğer aile katılım etkinliklerinin veli toplantısı ve seminerler düzenleme olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçları doğrultusunda MEB 2024 okul öncesi eğitim programında yer alan aile eğitim etkinlikleri ile ailelerin sınıf içi ve sınıf dışı eğitim etkinliklerine katılımının okul temelli etkinlikler olarak gerçekleştirildiği söylenebilir. Aileler çocukların eğitimine dâhil olduklarında, okul tarafından düzenlenen toplantı ve seminerlere katıldıklarında okul politikaları ve uygulamaları ile ders dışı faaliyetler hakkında bilgi sahibi olurlar (Hill ve Taylor, 2004). Çalışmalar olumlu bir okul iklimi yaratmak için aile katılımının ve desteğinin önemini ortaya koymaktadır (Fitriani, 2020; Ma vd., 2016; Taştepe, 2020). Okul öncesi öğretmenlerinin yaptıkları aile katılım etkinlikleri ile ilgili araştırmalarda, öğretmenlerin okul ve sınıf etkinlikleri ile ilgili ailelere bilgi verdiği, aileler için seminerler düzenlendiği, aile ile telefon görüşmeleri ve toplantılar aracılığıyla iletişim kurdukları belirlenmiştir (Abu ve Kaymaz, 2020; Güzelyurt vd., 2019; Koyuncu Şahin, 2018). Bu sonuçlar araştırmada elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Erola ve arkadaşları (2016) tarafından yapılan araştırmada ise aile eğitiminin çocukların gelecek yaşamlarındaki mesleklerini etkileyebileceği ve aileye ilişkin faktörlerin çocuklar üzerindeki etkisinin yaşam boyunca devam ettiği belirlenmiştir. Aile katılımının önemini ve etkisini ortaya koyan bu araştırma sonuçları ile aile okul iş birliğinin değeri daha fazla vurgulanmaktadır.

Araştırmanın ikinci sorusu öğretmen görüşlerine göre okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen sınıf temelli etkinliklerin belirlenmesidir. Sınıf temelli etkinliklere ilişkin bulgular incelendiğinde, ailelerin en çok Türkçe etkinlikleri gerçekleştirdikleri belirlenmiştir. Materyal tasarımı yapma, mutfak çalışmaları, fen ve oyun etkinlikleri sınıf temelli diğer etkinlikler olarak ifade edilmiştir. Araştırma sonuçları doğrultusunda MEB 2024 okul öncesi eğitim programında yer alan ailelerin sınıf içi ve sınıf dışı eğitim etkinliklerine katılımının sınıf temelli etkinlikler olarak gerçekleştirildiği söylenebilir. Ural ve Günşen (2021) yaptıkları araştırmada ailelerin Türkçe, oyun ve sanat etkinlikleri ile çocukları meraklandıran kolye yapımı ve mutfak çalışmaları yaptıklarını ayrıca meslek tanıtımının aileler tarafından yapılan etkinlikler olduğunu ortaya koymuşlardır. Diğer araştırmalarda da benzer şekilde ailelerin sınıf içi etkinliklerde yer aldıkları ve yiyecek hazırlama gibi etkinliklere katılım gösterdikleri belirlenmiştir (Güzelyurt vd., 2019; Özyürek vd., 2018). Okul öncesi eğitimde velilerin sınıfta mesleklerini tanıtmaları ve haftanın çocuğu etkinlikleri de sınıf içerisinde yapıldığı belirtilen diğer etkinliklerdir. Sınıf etkinliklerine davet edilen ebeveynler kendilerini eğitimin bir parçası olarak görür ve sınıfta yapılan etkinlikleri destekleme çabaları daha fazla teşvik edilebilir. Kiraz ve Aytaç (2020), yaptıkları araştırma sonucunda aile katılım programında yer alan ebeveynlerin olumlu sonuçlar elde ettiğini ve bu programların aileler için önemini ortaya koymuşlardır. Çocukların bütünsel gelişimini desteklemek için ailelerle birlikte yapılan etkinlikler aynı zamanda çocukların akademik başarısı üzerinde de olumlu bir etkiye sahiptir (Wilder, 2023). Ailelerin sınıfta kendilerine

uygun olduğunu düşündükleri etkinliklere katılmaları çocukların motivasyonunu artırmaya, etkinliklerin çocuk açısından kalıcı olmasının sağlanmasına ve çocukların kendine olan özgüveninin artmasına katkı sağlar (Abu ve Kaymaz, 2020; Akgün ve Bayraklı, 2022).

Araştırmanın üçüncü sorusu öğretmen görüşlerine göre okul öncesi eğitimde gerçekleştirilen ev temelli etkinliklerin belirlenmesidir. Ev temelli etkinliklere ilişkin bulgular incelendiğinde, evde ailelerin çocukları ile birlikte yapması için çeşitli ödevler verildiği, farklı ürünler kullanarak materyal tasarlamalarının beklendiği belirlenmiştir. Ailenin eğitim sürecinde evde çocuklarını desteklemesi ve sınıfta yapılan çalışmaların evde de devam etmesi çocukların becerilerinin gelişiminde önemlidir. Ertürk Kara (2019) araştırmasında ailelerin evde çocukların akademik becerilerini destekleyici çalışmalar yaptıklarını, evde en çok yapılan etkinliklerin oyun oynamak, Türkçe etkinlikleri ve farklı malzemelerle sanat çalışmaları olduğunu ortaya koymuştur. Ural ve Günşen de (2021) benzer şekilde ailelere çocukları ile birlikte yapmaları için hafta sonu sorumluluk ödevi verildiğini ve ev ortamına uygun etkinlikler yapmalarının beklendiğini belirlemişlerdir. Bu sonuçlar araştırmada elde edilen sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Ailenin çocuğun gelişim sürecini gözlemlemesi ve okulda yapılan çalışmalardan haberdar olmasını sağlayan etkinlikler aile ve çocuklar için oldukça değerlidir. Yapılan araştırmalar aile katılımının çocukların benlik algısı, sosyal ve duygusal gelişimleri üzerinde olumlu etkileri olduğunu ortaya çıkarmıştır (Barger vd., 2019; Ergüden vd., 2020; Martinez-Yarza vd., 2024). Okul öncesi eğitimde ev temelli diğer etkinliklerin ev ziyareti, velileri yapılan çalışmalarla ilgili bilgilendirme ve ailelerden kitap okuma etkinliği yapmalarını isteme olduğu ortaya çıkmıştır. Aile katılım etkinlikleri ile ilgili bilgilendirilen ebeveynler çocuklarına ve öğrenim sürecine daha olumlu yaklaşabilir ve çocukları ile keyif alacakları çalışmalar yapabilirler. Videolar ve resimli anlatımlar gibi somut destek araçlarının kullanımı ile ebeveynler okulda öğrenilenleri takip edebilir ve kitap okuma etkinlikleri gibi çalışmalarla çocukların yeni şeyler öğrenmesini destekleyebilirler (Altan, 2019). Okul öncesi eğitimde aile eğitimi sağlayan ve ebeveynlere ebeveynlik becerilerini uygulama fırsatı veren programlar ile aile eğitimini ev ziyareti yoluyla yapan programlara katılan ailelerin çocuklarında akademik beceriler yönünden büyük farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır (Grindal vd., 2016). Bu doğrultuda okul öncesi eğitimde ev temelli etkinliklerin sürekli ve düzenli uygulanabilmesi için ailelere daha fazla rehberlik ve destek sağlanması gerektiği söylenebilir. Özellikle MEB okul öncesi eğitim programlarında temel uygulama olarak tanımlanan ev ziyaretlerinin ve bireysel görüşmelerin düzenli yapılarak aile iletişim etkinliklerinin daha fazla gerçekleştirilmesi sağlanabilir.

Araştırma sonucunda okul öncesi eğitimde aile katılımına yönelik okul, sınıf ve ev temelli çeşitli etkinliklerin yapıldığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçları literatürdeki mevcut sınıflandırmalara dayanarak aile katılım etkinliklerinin, etkileşimin kalitesi ve destek yapıları dikkate alınarak derinleştirilebileceğini ortaya koymaktadır. Okul öncesi eğitim programı doğrultusunda ailelerin sınıf içi ve sınıf dışı etkinliklere katılımı, ev ziyaretleri ve görüşmeler gibi farklı şekillerde gerçekleştirilen aile katılım etkinliklerinin çocuklar, aileler ve öğretmenler açısından olumlu katkıları olduğu söylenebilir. Aile katılım etkinlikleri ile ebeveynler çocuklarının gelişimi için önemli olan çalışmaları fark edebilir, çocukların yaş ve gelişim düzeylerine uygun etkinlikler ve materyaller konusunda yeni bilgiler edinebilirler. Aileler çocukların gelişimini nasıl destekleyeceklerini bildiklerinde, çocuklarıyla olan ilişkileri de daha olumlu olabilir. Çocuklarını daha iyi tanıyan aileler çocukların

sergiledikleri davranışları daha doğru yorumlayabilir ve çatışmalar en aza indirilebilir. Araştırmada sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulabilir:

Ailelerin okul, sınıf ve ev temelli etkinliklerle ilgili daha fazla bilgi sahibi olmalarını sağlayacak eğitimler düzenlenebilir. Aile katılım etkinlikleri ile ilgili olarak ailelere bilgilendirmenin yanında planlama ve uygulama ile ilgili aktif katılımın sağlandığı işbirlikçi bir yapıda daha fazla rehberlik sunulabilir. Aile katılım etkinliklerinin sayısı artırılarak özellikle web tabanlı uygulamalar geliştirilebilir. Okul öncesi eğitimde eğitsel değeri yüksek aile katılım etkinliklerinin niteliksel ve niceliksel olarak artırılması okul öncesi eğitim programlarının etkililiği için de gerekli görülmektedir. Okul öncesi eğitimde aile katılım etkinlikleri anne-baba ve çocukların yanı sıra okul ve öğretmenlere de çeşitli katkılar sunmaktadır. Aile katılım çalışmaları okul aile iş birliğinin artmasına ve ailenin öğretmen ile daha olumlu bir iletişim kurmasına olanak sağlayabilir. Aile katılımının artırılması ve aile katılım etkinliklerinin etkili bir şekilde gerçekleştirilmesi için öğretmenlere de hizmet içi eğitimler sağlanabilir. Gelecek araştırmalarda farklı sosyoekonomik bağlamlarda karşılaştırmalı çalışmalar, aileleri merkeze alan araştırmalar ve deneysel müdahale programları yürütülerek aile katılımı teorilerine katkı sunulabilir.

Veri Kullanılabilirliği Beyanı: Bu çalışma sırasında oluşturulan veya analiz edilen veriler, talep üzerine yazarlardan temin edilebilir.

Dil ve Yazım Denetimi için Yapay Zekâ Kullanımı: Yazarlar, çalışmada yapay zekâ kullanım durumunu %0 olarak beyan eder.

Etik Beyan: Bu araştırma, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Rektörlüğü Bilimsel Araştırmalar ve Yayın Etik Kurulu tarafından 30.07.2024 tarihli ve 2024.08.192 sayılı karar ile etik kurul izni kapsamında yürütülmüştür.

Kaynakça

Abu, N. K., ve Kaymaz, Z. (2020). Okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımına yönelik görüşlerinin derinlemesine incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (54), 156-183. https://doi.org/10.21764/maeuefd.580721

Akgün, Z., ve Bayraklı, V. K. (2022). Okul öncesi eğitimde öğretmenlerin ve okul yönetiminin aile katılımında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin incelenmesi. *E-Kafkas Journal of Educational Research*, *9*(3), 1105-1133. https://doi.org/10.30900/kafkasegt.1098381

Altan, S. (2019). *Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan aile katılımı çalışmalarının ebeveynlerin yaşam boyu öğrenme becerilerine katkısı* (Yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi, Bartın.

Barger, M. M., Kim, E. M., Kuncel, N. R., & Pomerantz, E. M. (2019). The relation between parents' involvement in children's schooling and children's adjustment: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, *145*(9), 855-890. https://doi.org/10.1037/bul0000201

Barnett, M. A., Paschall, K. W., Mastergeorge, A. M., Cutshaw, C. A., & Warren, S. M. (2020). Influences of parent engagement in early childhood education centers and the home on kindergarten school readiness. *Early Childhood Research Quarterly*, *53*, 260-273. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2020.05.005

Bronfenbrenner U., Morris P. A. (2006). The bio-ecological model of human development. In Damon W., Lerner R. M. (Eds.), *Handbook of child psychology: Theoretical models of human development* (pp. 793–828). Wiley.

Bronfenbrenner, U. (1974). Is early intervention effective?. *Teachers College Record*, *76*(2), 1-19. https://doi.org/10.1177/016.146.817407600202

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. (2026). *Asgari ücretin net hesabı ve işverene maliyeti*. Erişim adresi https://www.csgb.gov.tr/poco-pages/asgari-ucret/

Epstein, J. L. (1995). School/family/community partnerships. *Phi Delta Kappan*, *76*(9), 701-712. https://www.jstor.org/stable/20405436

Epstein, J. L. (2010). School/family/community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, *92*(3), 81-96. https://doi.org/10.1177/003.172.171009200326

Ergüden, N., Doğan, A., ve Hastaoğlu, Z. Ş. (2020). Aile katılımının okul öncesi dönem çocuklarının benlik saygısı ve sosyal duygusal uyumu üzerindeki etkileri. *Nesne*, *8*(17), 297-309. https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=968033

Erola, J., Jalonen, S., & Lehti, H. (2016). Parental education, class and income over early life course and children's achievement. *Research in Social Stratification and Mobility*, *44*, 33-43. https://doi.org/10.1016/j.rssm.2016.01.003

Ertürk Kara, H. G. (2019). Okul öncesi dönemde çocuğa evde sunulan desteğin okuma yazmaya hazırlık ve matematik becerileri bağlamında incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, *14*(27), 87-105. https://doi.org/10.35675/befdergi.422261

Fitriani, S. (2020). Promoting child-friendly school model through school committee as parents' participation. *International Journal of Evaluation and Research in Education*, *9*(4), 1025-1034. https://eric.ed.gov/?id=EJ1274597

Fraenkel, J., Wallen, N., & Hyun, H. (1993). *How to design and evaluate research in education.* McGraw-Hill Education.

Goodall, J., & Montgomery, C. (2023). Parental involvement to parental engagement: A continuum. J. Martin, M. Bowl & G. Banks (Edt). In *Mapping the field 75 years of educational review* (pp. 158-169). Routledge.

Greenwood, G. E., & Hickman, C. W. (1991). Research and practice in parent involvement: Implications for teacher education. *The Elementary School Journal*, *91*(3), 279-288. https://www.journals.uchicago.edu/doi/epdf/10.1086/461655

Grindal, T., Bowne, J. B., Yoshikawa, H., Schindler, H. S., Duncan, G. J., Magnuson, K., & Shonkoff, J. P. (2016). The added impact of parenting education in early childhood education programs: A meta-analysis. *Children and Youth Services Review*, *70*, 238-249. https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2016.09.018

Grolnick, W. S., & Slowiaczek, M. L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivational model. *Child Development*, *65*(1), 237-252. https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.1994.tb00747.x

Gül, C., ve Gül, İ. (2022). Okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine adanmışlık düzeyleri ile uyguladıkları aile katılım stratejileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi,* (54), 788-806. https://doi.org/10.53444/deubefd.1039798

Güzelyurt, T., Birge, F., ve Ökten, A. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımına ilişkin görüşleri. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, *2*(1), 64-74. http://dx.doi.org/10.33400/kuje.538425

Hill, N. E., & Taylor, L. C. (2004). Parental school involvement and children's academic achievement: Pragmatics and issues. *Current Directions in Psychological Science*, *13*(4), 161-164. https://doi.org/10.1111/j.0963-7214.2004.00298

Hindman, A. H., Miller, A. L., Froyen, L. C., & Skibbe, L. E. (2012). A portrait of family involvement during Head Start: Nature, extent, and predictors. *Early Childhood Research Quarterly*, *27*(4), 654-667. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2011.11.002

Hoover-Dempsey, K. V., & Sandler, H. M. (1997). Why do parents become involved in their children's education?. *Review of Educational Research*, *67*(1), 3-42. https://doi.org/10.3102/003.465.43067001003

Kaçan, M. O., Dönmez, Z., ve Kimzan, İ. (2020). Okul öncesi eğitimde aile katılımı: Anne ve baba görüşleri. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7*(2), 170-179. https://doi.org/10.21666/muefd.694389

Kiraz, A., ve Aytaç, P. (2020). Practices supporting family involvement in preschool: Family education through science activities. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (50), 226-246. https://doi.org/10.9779/pauefd.561702

Koyuncu Şahin, M. (2018). Okul öncesi eğitimde aile iletişim etkinliklerine yönelik öğretmen ve yönetici bakış açıları. *Journal of International Social Research*, *11*(55), 670-684. http://dx.doi.org/10.17719/jisr.201.855.37238

Kozu, A., ve Elaldı, Ş. (2024). Okul öncesi öğretmenlerinin aile katılım çalışmalarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *EKEV Akademi Dergisi,* (97), 1-14. https://doi.org/10.17753/sosekev.1360515

LaRocque, M., Kleiman, I., & Darling, S. M. (2011). Parental involvement: The missing link in school achievement. *Preventing School Failure*, *55*(3), 115-122. https://doi.org/10.1080/104.598.80903472876

Lin, Y. C., Premo, E., & Pilarz, A. R. (2024). Family engagement practices in a public pre-kindergarten program: Variation by program, classroom, and staff characteristics. *Journal of Research in Childhood Education*, *39*(3), 1-25. https://doi.org/10.1080/02568.543.2024.2376094

Ma, X., Shen, J., Krenn, H. Y., Hu, S., & Yuan, J. (2016). A meta-analysis of the relationship between learning outcomes and parental involvement during early childhood education and early elementary education. *Educational Psychology Review*, *28*, 771-801. https://doi.org/10.1007/s10648.015.9351-1

Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage Publications.

Martinez-Yarza, N., Solabarrieta-Eizaguirre, J., & Santibáñez-Gruber, R. (2024). The impact of family involvement on students' social-emotional development: The mediational role of school engagement. *European Journal of Psychology of Education*, *39*(4), 4297-4327. https://doi.org/10.1007/s10212.024.00862-1

Mas, J. M., Dunst, C. J., Hamby, D. W., Balcells-Balcells, A., García-Ventura, S., Baqués, N., & Giné, C. (2022). Relationships between family-centred practices and parent involvement in early childhood intervention. *European Journal of Special Needs Education*, *37*(1), 1-13. https://doi.org/10.1080/08856.257.2020.1823165

Menheere, A., & Hooge, E. H. (2010). Parental involvement in children's education: A review study about the effect of parental involvement on children's school education with a focus on the position of illiterate parents. *Journal of the European Teacher Education Network JETEN*, *6*, 144-157. https://research.hva.nl/en/publications/parental-involvement-in-childrens-education-a-review-study-about-

Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. Sage.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) (2013). *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı.* Ankara. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201.957.12275243-okuloncesi_egitimprogrami.pdf Erişim Tarihi: 18.04.2025

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) (2024). *T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/guncellenenokuloncesiegitimprogrami.pdf Erişim Tarihi: 10.04.2025

Özyürek, A., Şalcı, O., Mamiyev, D., Çekiç, İ., Sağlam, C., ve Nazlı, B. (2018). Okul öncesi eğitimde baba katılımının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *31*(2), 613-631. https://doi.org/10.19171/uefad.505618

Premo, E., Pilarz, A. R., & Lin, Y. C. (2023). Pre-kindergarten teachers' family engagement practices and English Language Learners' attendance and early learning skills: Exploring the role of the linguistic context. *Early Childhood Research Quarterly*, *63*, 1-14. https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2022.10.005

Robson, C. (2011). *Real world research: A resource for users of social research methods in applied settings*. Wiley

Taştepe, N. (2020). *The relationship between parents' perceptions of school climate and their involvement in early childhood education* (Master's thesis). Middle East Technical University, Kıbrıs.

Tisdell, E. J., Merriam, S. B., & Stuckey-Peyrot, H. L. (2025). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons.

Ural, O. ve Günşen, G. (2021). Aile katılım çalışmalarına yönelik okul öncesi öğretmenlerinin bilişsel haritaları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *22*(1), 369-409. https://doi.org/10.17679/inuefd.477932

Varol, V., Kılıç, M., Çelik, H. Y., Güneş, M., ve Varol, M. (2023). Okul öncesi dönemde aile katılım çalışmalarına anne ve babaların katılım düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi, 9*(19), 157-177. https://doi.org/10.59304/ijhe.1219001

Vural, D. E., ve Kocabaş, A. (2016). Okul öncesi eğitim ve aile katilimi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *15*(59), 1174-1185. https://doi.org/10.17755/esosder.263223

Wilder, S. (2023). Effects of parental involvement on academic achievement: a meta-synthesis. J. Martin, M. Bowl & G. Banks (Edt). In *Mapping the field.75 years of educational review* (pp. 137-157). Routledge.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yin, R. (1984). *Case study research: design and methods*. (3. Basım). California: Sage Publications.

Yin, R.K. (2009). *Case study methods: design and methods* (4. Baskı). Thousand Oaks: Sage Pbc.

An Examination of Family Involvement Activities in Preschool Education According to Teachers' Opinions

Sema ÖNGÖREN ÖZCAN*

Introduction

Preschool education is a period in which children are introduced to school and experience rapid changes in cognitive, social, emotional and language development. The inclusion of parents in programs that support children's development in the preschool period has a positive effect on children's learning. In this process, the cooperation between the family and the school and the family's participation in education help to support children's learning process. Family involvement can be defined as the involvement of parents in children's learning processes through various activities at school and at home and the allocation of parental resources to the child's learning process at school (Grolnick & Slowiaczek, 1994; Hoover-Dempsey & Sandler, 1997).

In our country, family involvement activities in preschool education are implemented as specified in the preschool education program prepared by the Ministry of National Education (MoNE). In the MEB 2024 preschool education program, it is stated that family communication activities, family education activities, participation of families in in-class and out-of-class educational activities, home visits and individual interviews will be carried out within the scope of family involvement in preschool education. While the value of family involvement activities in the child's development and learning process is widely recognized, it is the responsibility of teachers to ensure the participation of families in the educational process and to develop cooperation between school and family. Although there are studies in the literature emphasizing the positive effects of family involvement in preschool education (Lin et al., 2024; Ma et al., 2016; Mas et al., 2022; Premo et al., 2023; Vural & Kocabaş, 2016), there is a need for more research that reveals how home, school and classroom-based family involvement activities such as preparing the child for the day at the educational institution and participating in activities organized at school and in the classroom. This study aims to contribute to the literature on family involvement by presenting examples of school, classroom, and home-based activities for family involvement in preschool education. The identification of effective practices in family involvement in preschool education is important for the evaluation of preschool education

* Associate Professor, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Department of Pre-school Education, ongorensema@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6034-1400.

programs. In addition, these activities can be used as input in the development and evaluation of family involvement programs to be implemented in the future. The aim of the study is to examine the activities carried out to ensure family involvement in preschool education. In line with this purpose, answers to the following questions were sought:

(1) According to teachers' opinions, what are school-based activities aimed at family involvement?

(2) According to teachers' opinions, what are classroom-based activities aimed at family involvement?

(3) According to teachers' opinions, what are home-based activities aimed at family involvement?

Methodology

In the study, comprehensive single case study design, one of the qualitative research methods, was used to examine the family involvement activities carried out in preschool education. Case study is a research method that allows the investigation of real life events, small group behaviors, organization and management processes, and is carried out to find answers to how and why questions (Yin, 2009). The study group of the research included 24 preschool teachers working in preschool education institutions. Typical case sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the participants in the study. In line with the purpose of the study, the interview method was used to collect research data. In the interview, a semi-structured interview form consisting of open-ended questions was used to determine the activities carried out to support family involvement in preschool education. Content analysis was used to analyze the data.

Findings

When the findings regarding school-based activities were analyzed, it was revealed that parents were invited to the activities organized on certain days and weeks, and support was received from parents for school picnics, festivals and excursions. Parent-teacher conferences and seminars were also mentioned as other school-based activities in preschool education. When the findings regarding classroom-based activities were analyzed, it was determined that Turkish activities were the most common classroom-based activities. Material design, kitchen work, science and play activities were stated as other classroom-based activities. Parents introducing their professions in the classroom and child of the week activities were also mentioned as classroom-based activities. When the findings related to home-based activities were analyzed, it was revealed that families were given homework to do with their children at home, expected to design materials using different products, home visits were made, parents were informed about the work done and were expected to do book reading activities.

Discussions, Conclusions, and Recommendations

Family involvement activities, which allow the school and family to act jointly in children's learning at school, support the responsibility of families in the child's education. Involving families in activities helps to ensure continuity in parents' involvement in children's learning (Goodall &

Montgomery, 2023). The participation of families in activities that they think are appropriate for them in the classroom contributes to increasing children's motivation, ensuring that the activities are permanent for the child, and increasing children's self-confidence (Abu & Kaymaz, 2020; Akgün & Bayraklı, 2022). Parents who are informed about family involvement activities can approach their children and the learning process more positively and can do activities that they will enjoy with their children. Through family involvement activities, parents can keep track of what is learned at school and support their children to learn new things through activities such as reading books (Altan, 2019).

As a result of the research, it was determined that various school, classroom and home-based activities were carried out for family involvement in preschool education. It can be said that family involvement activities carried out in different ways such as the participation of families in in-class and out-of-class activities, home visits and interviews in line with the preschool education program have positive contributions for children, families and teachers. Trainings can be organized to provide families with more information about school, classroom and home-based activities. In addition to informing families about family involvement activities, more support can be provided for planning and implementation. The number of family involvement activities can be increased and especially web-based applications can be developed.